

**ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА УКРАЇНИ
(ДПС)**

Львівська пл., 8, м. Київ, 04053, тел.: (044) 272-62-55
E-mail: post@tax.gov.ua, сайт: www.tax.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 43005393

від 24.12.2025 р. № 1415/2/99-00-21-03-02-02 На № _____ від _____ 20____ р.

Комітет Верховної Ради України
з питань фінансів, податкової та
митної політики

Міністерство фінансів України
(код згідно з ЄДРПОУ 00013480)

Державна податкова служба України відповідно до звернення Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики від 12.12.2025 № 04-32/10-2025/288912 (вх. ДПС № 1052/2 від 12.12.2025) розглянула наявні у додатку до звернення питання щодо застосування окремих норм податкового законодавства України та надає на них відповіді.

Розміщення таких відповідей на Загальнодоступному інформаційно-довідковому ресурсі ДПС (далі – ЗІР), за винятком аналогічних відповідей на питання, які вже розміщено в ЗІР, буде здійснено після проходження відповідних процедур, передбачених для такого розміщення, за покликанням: <https://zir.tax.gov.ua/main/bz/view/>.

Додатки: на 5 арк. в 1 прим.

Заступник Голови

Теодозія ЧЕРНЕЦЬКА

Штець Олена 272 50 53
Шутова Олена 272 45 91
Лаушкіна Олена 247 35 64

Документ СЕД ДПС від 24.12.2025 № 1415/2/99-00-21-03-02-02
Підписувач: Чернецька Теодозія Юріївна
Сертифікат: 4AF212836405D99040000077E63C007BE6EA00
Дісний з: 19.11.2025 по 18.11.2027

К
Державна податкова служба України
1415/2/99-00-21-03-02-02 від 24.12.2025

Ситуація: Підприємство є юридичною особою, платником ПДВ та перебуває на загальній системі оподаткування.

Підприємство надає населенню послуги з доступу до мережі Інтернет. З цією метою між Підприємством та АТ КБ «ПриватБанк» укладено договір про приймання платежів від фізичних осіб – абонентів. Комісія банку за здійснення операцій зі сплати послуг сплачується абонентами самостійно.

Банк приймає платежі від абонентів за надані Підприємством послуги та наступного робочого дня перераховує на поточний рахунок Підприємства узагальнену (консолідовану) суму коштів, отриманих за попередній день. Одночасно банк надає Підприємству реєстр абонентів, які здійснили оплату, із зазначенням сум платежів за кожним абонентом, а також загальної суми коштів, прийнятих за весь попередній день.

Питання: Якою датою слід визначати податкові зобов'язання з ПДВ щодо цих оплат?

Відповідь на питання:

При здійсненні платником податку операцій з постачання послуг датою виникнення податкових зобов'язань з ПДВ згідно з пунктом 187.1 статті 187 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) є дата зарахування коштів на банківський рахунок або дата належним чином оформленого первинного документу, що засвідчує факт постачання послуг, в залежності від того, яка з цих подій відбулася раніше.

Якщо за операцією з надання послуг з доступу до мережі Інтернет оплата послуг є першою подією у розумінні пункту 187.1 статті 187 ПКУ, то датою виникнення податкових зобов'язань за такою операцією є дата зарахування коштів на банківський рахунок постачальника.

Водночас, оскільки операції з постачання послуг із доступу до мережі Інтернет є операціями, які мають безперервний характер, то згідно з пунктом 201.4 статті 201 ПКУ платник податку – постачальник таких послуг має можливість не пізніше останнього дня місяця, у якому здійснено постачання таких послуг, скласти зведену податкову накладну з урахуванням всього обсягу постачання протягом такого місяця послуг усім абонентам – неплатникам ПДВ.

При цьому, якщо на дату складення зазначеної зведеної податкової накладної сума коштів, що надійшла постачальнику як оплата за послуги від абонентів – неплатників ПДВ, перевищує вартість поставлених послуг протягом відповідного місяця таким абонентам, на суму такого перевищення складається податкова накладна в загальному порядку не пізніше останнього дня такого місяця.

Ситуація: У наданому роз'ясненні в ЗІР: <https://zir.tax.gov.ua/main/bz/view/?src=ques&id=42938> ДПС зазначає, що штрафи за несвоєчасну реєстрацію податкової накладної/розрахунку коригування не

застосовуються, якщо платник податку вживає заходів щодо їх реєстрації, а саме:

- подав пояснення та копії документів у межах 365 календарних днів з дати складання ПН/РК;
- оскаржує відмову контролюючого органу: в адміністративному порядку, або у судовому порядку.

У таких випадках штраф, передбачений пунктом 120^{1.2} ПКУ, не застосовується до моменту прийняття остаточного рішення.

Якщо ж у конкретній ситуації податкова накладна була заблокована та відображена платником у податковій декларації з ПДВ, платником подано пояснення та здійснено адміністративне оскарження рішення контролюючого органу, за результатами якого отримано відмову. Водночас платник податку не планує звертатися до суду з цього питання.

Разом з тим, під час телефонних консультацій на лінії ДПС різні консультанти повідомляють, що у разі проведення податкової перевірки до платника буде застосовано штраф за несвоєчасну реєстрацію податкової накладної, якщо він не звернеться до суду, посиляючись при цьому на вищезазначене роз'яснення ЗІР.

Питання: Чи застосовується штраф, якщо платник подав пояснення, здійснив адміністративне оскарження відмови в її реєстрації, але не звертався до суду?

Відповідь на питання:

Враховуючи те, що в описаній ситуації не наведено повного комплексу обставин та не визначено норми законодавства, щодо застосування яких виникло зазначене питання, відповідь надається виходячи з загальних положень ПКУ.

Згідно з пунктом 201.1 статті 201 ПКУ на дату виникнення податкових зобов'язань платник податку зобов'язаний скласти податкову накладну в електронній формі з використанням кваліфікованого електронного підпису або удосконаленого електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису, уповноваженої платником особи відповідно до вимог Закону України від 05 жовтня 2017 року № 2155-VIII «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» та зареєструвати її в Єдиному реєстрі податкових накладних (далі – ЄРПН) у встановлений ПКУ термін.

Пунктом 201.16 статті 201 ПКУ передбачено, що реєстрація податкової накладної / розрахунку коригування в ЄРПН може бути зупинена в порядку та на підставах, визначених Кабінетом Міністрів України.

Порядок прийняття рішень про реєстрацію / відмову в реєстрації податкових накладних / розрахунків коригування в ЄРПН затверджений наказом Міністерства фінансів України від 12.12.2019 № 520, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 13.12.2019 за № 1245/34216 (далі – Порядок № 520).

У разі зупинення реєстрації податкової накладної / розрахунку коригування в ЄРПН платник податку має право подати копії документів та письмові пояснення стосовно підтвердження інформації, зазначеної у податковій накладній / розрахунку коригування, для розгляду питання прийняття комісією регіонального рівня рішення про реєстрацію/відмову в реєстрації податкової накладної / розрахунку коригування в ЄРПН (пункт 4 Порядку № 520).

Згідно з пунктом 6 Порядку № 520 письмові пояснення та копії документів, зазначених у пункті 5 Порядку № 520, платник податку має право подати до контролюючого органу протягом 365 календарних днів, що настають за датою складання податкової накладної / розрахунку коригування.

Рішення комісії регіонального рівня про відмову в реєстрації податкової накладної / розрахунку коригування в ЄРПН може бути оскаржено в адміністративному або судовому порядку (пункт 12 Порядку № 520).

Відповідальність за порушення платниками ПДВ граничних строків реєстрації протягом граничного строку податкових накладних та/або розрахунків коригування в ЄРПН передбачена статтею 120¹ та пунктом 90 розділу XX ПКУ.

Водночас, відсутність реєстрації протягом граничного строку, передбаченого у статті 201 ПКУ, податкової накладної та / або розрахунку коригування до такої податкової накладної в ЄРПН передбачає відповідальність згідно з пунктом 120^{1.2} статті 120¹ ПКУ.

Водночас, абзацом тринадцятим пункту 120^{1.2} статті 120¹ ПКУ зазначено, що у разі зупинення реєстрації податкової накладної / розрахунку коригування в ЄРПН згідно з пунктом 201.16 статті 201 ПКУ штрафні санкції, передбачені пунктом 120^{1.2} статті 120¹ ПКУ, не застосовуються на період зупинення такої реєстрації до прийняття відповідного рішення щодо відновлення реєстрації таких податкових накладних / розрахунків коригування.

Виявлення розбіжностей даних податкової декларації та даних ЄРПН є підставою для проведення контролюючими органами документальної позапланової виїзної перевірки продавця та у відповідних випадках покупця товарів/послуг (абзац двадцять четвертий пункту 201.10 статті 201 ПКУ).

У разі реєстрації податкової накладної та / або розрахунку коригування до податкової накладної до початку проведення перевірки, предметом якої є дотримання вимог ПКУ щодо своєчасності реєстрації таких документів в ЄРПН, штрафні санкції, передбачені пунктом 120^{1.2} статті 120¹ ПКУ, не застосовуються.

У разі, якщо за результатами документальної перевірки контролюючим органом встановлено факт здійсненої операції (підтверджено настання «першої події» і дати виникнення податкових зобов'язань) без реєстрації податкової накладної / розрахунку коригування в ЄРПН, то до такого платника застосовуються штрафні санкції, визначені пункту 120^{1.2} статті 120¹ ПКУ.

Отже, у разі якщо реєстрація податкової накладної / розрахунку коригування в ЄРПН була зупинена і платником вживаються заходи по її розблокуванню (протягом 365 календарних днів, що настають за датою складання податкової накладної / розрахунку коригування), та/або платником

податку оскаржується в адміністративному/судовому порядку рішення про відмову в їх реєстрації, то до такого платника податків до таких податкових накладних / розрахунків коригування штрафні санкції не застосовуються.

У разі, якщо реєстрація податкової накладної / розрахунку коригування в ЄРПН була зупинена і платником податку протягом 365 календарних днів не вживалися заходи по її розблокуванню або отримане рішення про відмову в їх реєстрації не оскаржено в адміністративному / судовому порядку, та, за результатами проведеної документальної перевірки виявлені факти здійснення операції (підтверджено настання «першої події» і дати виникнення податкових зобов'язань) без реєстрації податкової накладної / розрахунку коригування до податкової накладної в ЄРПН, то до такого платника податків застосовуються штрафні санкції, визначені пунктом 120¹.2 статті 120¹ ПКУ.

Рішення, прийняті контролюючим органом, можуть бути оскаржені в адміністративному або судовому порядку (пункт 56.1 статті 56 ПКУ).

У підпункті 56.17.2 пункту 56.17 статті 56 ПКУ зазначено, що процедура адміністративного оскарження закінчується днем отримання платником податків рішення відповідного контролюючого органу про повне задоволення скарги.

Пунктом 56.19 статті 56 ПКУ встановлено, що у разі коли до подання позовної заяви проводилася процедура адміністративного оскарження, платник податків має право оскаржити в суді податкове повідомлення-рішення або інше рішення контролюючого органу про нарахування грошового зобов'язання протягом місяця, що настає за днем закінчення процедури адміністративного оскарження відповідно до пункту 56.17 статті 56 ПКУ.

З огляду на зазначене, у разі якщо рішення про відмову реєстрації в ЄРПН податкової накладної / розрахунку коригування платником податку не оскаржено в судовому порядку, та контролюючим органом за результатами проведеної перевірки виявлено факт здійсненої операції без реєстрації податкової накладної / розрахунку коригування, то до такого платника податків можуть бути застосовані штрафні санкції, визначені пунктом 120¹.2 статті 120¹ ПКУ.

Ситуація: ФОП – платник єдиного податку 3 групи (ставка 5 відс.) отримав майно (приміщення, автомобіль) у безоплатне користування на підставі договору позики.

Оскільки передача майна фізичній особі – підприємцю за договором позики не передбачає переходу права власності на таке майно до ФОП – платника єдиного податку, дохід у розумінні п. 292.1 ст. 292 ПКУ у такого підприємця не виникає.

Питання: Чи включається до доходу ФОПа – платника єдиного податку вартість послуги з безоплатного користування майном, отриманого за договором позики?

Уточнення: У разі якщо така послуга включається до доходу ФОПа, яким чином визначається її вартість для цілей оподаткування єдиним податком?

Відповідь на питання:

Відповідно до ст. 1 Цивільного кодексу України від 16 січня 2003 року № 435-IV зі змінами та доповненнями (далі – ЦКУ) цивільним законодавством регулюються особисті немайнові та майнові відносини (цивільні відносини), засновані на юридичній рівності, вільному волевиявленні, майновій самостійності їх учасників.

Згідно з частиною першою ст. 827 ЦКУ за договором позички одна сторона (позичкодавець) безоплатно передає або зобов'язується передати другій стороні (користувачеві) річ для користування протягом встановленого строку.

Правові засади застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності, а також справляння єдиного податку встановлено главою 1 розд. XIV ПКУ.

Відповідно до ст. 292 ПКУ для фізичної особи – підприємця – платника єдиного податку доходом є дохід, отриманий протягом податкового (звітного) періоду в грошовій формі (готівковій та/або безготівковій); матеріальній або нематеріальній формі, визначеній п. 292.3 ст. 292 ПКУ. При цьому до доходу не включаються отримані такою фізичною особою пасивні доходи у вигляді процентів, дивідендів, роялті, страхові виплати і відшкодування, доходи у вигляді бюджетних грантів, а також доходи, отримані від продажу рухомого та нерухомого майна, яке належить на праві власності фізичній особі та використовується в її господарській діяльності.

Крім того, згідно з п. 292.3 ст. 292 ПКУ до суми доходу платника єдиного податку включається вартість безоплатно отриманих протягом звітного періоду товарів (робіт, послуг).

Безоплатно отриманими вважаються товари (роботи, послуги), надані платнику єдиного податку згідно з письмовими договорами дарування та іншими письмовими договорами, укладеними згідно із законодавством, за якими не передбачено грошової або іншої компенсації вартості таких товарів (робіт, послуг) чи їх повернення, а також товари, передані платнику єдиного податку на відповідальне зберігання і використані таким платником єдиного податку.

Враховуючи викладене, оскільки передача майна фізичній особі – підприємцю на підставі договору позички, не передбачає переходу права власності на таке майно до фізичної особи – підприємця – платника єдиного податку, то доходу у розумінні п. 292.1 ст. 292 ПКУ у такого підприємця не виникає.

У разі отримання ФОП – платником єдиного податку доходу в процесі використання у своїй господарській діяльності майна (приміщення, автомобіля), яке було отримано у безоплатне користування на підставі договору позики, то такий дохід включається до доходу ФОП – платника єдиного податку. При цьому, доходом є вся сума коштів, яка отримана ФОП – платником єдиного податку протягом податкового (звітного періоду) в грошовій формі (готівковій та/або безготівковій), матеріальній або нематеріальній формі визначеній п. 292.3 ст. 292 ПКУ.